

DE EUROPESE TOEZICHTHOUDER VOOR GEGEVENSBESCHERMING

Samenvatting van het advies van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming over het voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het namens de Europese Unie in het Gemengd Comité douanesamenwerking EU-China in te nemen standpunt ten aanzien van de wederzijdse erkenning van het AEO-programma van de Europese Unie en het MCME-programma (Measures on Classified Management of Enterprises) van de Volksrepubliek China

(De volledige tekst van dit advies is in het Engels, het Frans en het Duits beschikbaar op de EDPS-website, www.edps.europa.eu)

(2014/C 227/05)

I. Inleiding

I.1. Raadpleging van de EDPS en doel van het advies

- Op 26 februari 2014 publiceerde de Commissie haar voorstel voor een besluit van de Raad betreffende het namens de Europese Unie in het Gemengd Comité douanesamenwerking EU-China in te nemen standpunt ten aanzien van de wederzijdse erkenning van het AEO-programma van de Europese Unie en het MCME-programma (Measures on Classified Management of Enterprises) van de Volksrepubliek China (hierna respectievelijk „de programma's” en „het voorstel” genoemd). Bij het voorstel is een ontwerpbesluit gevoegd van het Gemengd Comité douanesamenwerking (Joint Customs Cooperation Committee - JCCC) dat werd opgesteld krachtens de Overeenkomst tussen de Europese Unie en China betreffende samenwerking en wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken (hierna „het ontwerpbesluit” genoemd).
- Voordien was de EDPS informeel geraadpleegd en in de gelegenheid gesteld opmerkingen in te dienen bij de Commissie. Dit advies is bedoeld als aanvulling op deze opmerkingen in het licht van het onderhavige voorstel en om de zienswijze van de EDPS openbaar te maken.
- In dit advies zal de EDPS de aspecten van gegevensbescherming van het ontwerpbesluit analyseren, hoofdzakelijk op grond van de relevante bepalingen van Verordening (EG) nr. 45/2001, rekening houdend met de interpretatie van de belangrijkste bepalingen over de doorgifte van persoonsgegevens uit het werkdocument van de Groep gegevensbescherming artikel 29 van 25 november 2005 over een gemeenschappelijke interpretatie van artikel 26, lid 1 van Richtlijn 95/46/EG⁽¹⁾ en uit haar werkdocument van 24 juli 1998 over de overdracht van persoonsgegevens aan derde landen⁽²⁾.

I.2. Achtergrond van het voorstel

- De EU-wetgeving over geautoriseerde marktdeelnemers is tot stand gekomen via een wijziging van het communautaire douanewetboek (Verordening (EG) nr. 648/2005, aangenomen in april 2005). Deze wijziging is in januari 2008 in werking getreden.
- De douanebetrekkingen tussen de EU en China zijn gebaseerd op de Overeenkomst tussen de EU en China betreffende samenwerking en wederzijdse administratieve bijstand in douanezaken (hierna de „CCMAAA-overeenkomst” genoemd) van 8 december 2004. Volgens deze overeenkomst verbinden de douaneautoriteiten van de partijen zich ertoe de douanesamenwerking, die betrekking heeft op alle aangelegenheden in verband met de toepassing van de douanewetgeving, te ontwikkelen.
- Volgens het voorstel moet de wederzijdse erkenning de EU en China in staat stellen faciliteiten te bieden aan marktdeelnemers die inspanningen hebben geleverd op het gebied van naleving en beveiliging van de toeleveringsketen en daarvoor een certificaat hebben ontvangen in het kader van hun respectievelijke handelspartnerschapsprogramma's.
- In juni 2012 stemde het Gemengd Comité in met het starten van formele besprekingen over de wederzijdse erkenning van de programma's. Sindsdien hebben er drie onderhandelingsronden plaatsgevonden: de eerste in januari 2013, de tweede in maart 2013, en de derde in oktober 2013, om de laatste hand te leggen aan het ontwerpbesluit van het Gemengd Comité betreffende de wederzijdse AEO-erkenning.

⁽¹⁾ WP 114, beschikbaar op http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2005/wp114_nl.pdf

⁽²⁾ „Toepassing van de artikelen 25 en 26 van de EU-richtlijn betreffende gegevensbescherming” (WP 12), beschikbaar op http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/1998/wp12_nl.pdf

8. In het voorstel wordt de Raad verzocht een standpunt van de Europese Unie aan te nemen met betrekking tot een ontwerpbesluit van het Gemengd Comité douanesamenwerking op basis van artikel 207, lid 4, eerste alinea, in samenhang met artikel 218, lid 9, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). De rechtsgrond van het ontwerpbesluit van het Gemengd Comité is artikel 21 van de CCMAAA-overeenkomst.

IV. Conclusies

43. De EDPS is verheugd over het feit dat er waarborgen voor gegevensbescherming worden opgenomen in het ontwerpbesluit. Deze waarborgen voldoen echter niet aan alle noodzakelijke eisen om te kunnen worden beschouwd als „voldoende waarborg” in de zin van artikel 9, lid 7.
44. Daarnaast maakt de EDPS zich zorgen over de feitelijke handhaafbaarheid van dergelijke waarborgen en over het ontbreken van een onafhankelijke toezichhoudende instantie voor gegevensbescherming in de Volksrepubliek China.
45. Meer in het bijzonder beveelt hij aan om:
- te bevestigen dat het ontwerpbesluit bindend is voor beide partijen en zal prevaleren boven het nationale recht van China;
 - in het ontwerpbesluit te preciseren welke categorieën gegevens zullen worden uitgewisseld;
 - te preciseren wie aan de zijde van de EU de verantwoordelijke voor de gegevensverwerking zal zijn;
 - te bevestigen dat de Commissie de EDPS en de functionaris voor gegevensbescherming in kennis moet stellen in overeenstemming met de artikelen 25 en 27 van Verordening (EG) nr. 45/2001 (voorafgaand onderzoek);
 - voldoende waarborgen ter goedkeuring aan de EDPS voor te leggen in overeenstemming met artikel 9, lid 7, van Verordening (EG) nr. 45/2001;
 - artikel 17, lid 4 van de CMAAA-overeenkomst derhalve te interpreteren in de zin van artikel 20 van Verordening (EG) nr. 45/2001;
 - aan te geven dat de gegevens passend, relevant en niet buitensporig dienen te zijn, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden overgedragen of verder worden verwerkt;
 - een maximale bewaartermijn vast te stellen;
 - te bepalen dat verdere doorgifte van persoonsgegevens uitsluitend kan worden toegestaan indien de ontvanger een mate van bescherming garandeert die gelijkwaardig is aan hetgeen in het ontwerpbesluit wordt vereist;
 - te bepalen dat betrokkenen voorafgaand aan de doorgifte behoren te worden geïnformeerd over het doel van de verwerking, de identiteit van de verantwoordelijke voor gegevensverwerking in het derde land, de mogelijkheid van verdere doorgifte, hun rechten op toegang, correctie en bezwaar en hun recht op een voorziening in rechte en schadeloosstelling;
 - aanvullende waarborgen op te nemen zoals het recht voor de betrokkene om de redenen van het besluit te kennen wanneer dat geautomatiseerd wordt genomen;
 - te voorzien in afschrikkende sancties voor gevallen waarin de verplichtingen uit het ontwerpbesluit niet worden nageleefd;
 - in het ontwerpbesluit, of in ieder geval in de correspondentie tussen de partijen of in de begeleidende documenten van het ontwerpbesluit, praktische informatie op te nemen over bestaande voorzieningen in rechte;
 - de middelen te vermelden voor het waarborgen van verhaalsmogelijkheden voor mogelijke schade voortvloeiend uit het handelen en het nalaten van de Chinese autoriteiten;
 - te bepalen dat de partijen bij het ontwerpbesluit gezamenlijk de tenuitvoerlegging van de aspecten van gegevensbescherming van het ontwerpbesluit evalueren, in het kader van het Gemengd Comité of in een afzonderlijke procedure en te bepalen dat nationale gegevensbeschermingsautoriteiten uit de EU daarbij indien nodig worden betrokken;

- in het bijzonder te bepalen dat toezicht en evaluatie door de respectieve relevante autoriteiten van de partijen overeenkomstig artikel 6, lid 9 van toepassing is op elke vorm van gegevensverwerking die onder het ontwerpbesluit valt;
- de middelen te vermelden voor verhaal van schade voortvloeiend uit het handelen en het nalaten van de Chinese autoriteiten;
- te bepalen dat de Chinese instanties die bevoegd zijn voor de tenuitvoerlegging van het ontwerpbesluit desgevraagd naar behoren aantonen dat zij hun verplichtingen nakomen en het EU-evaluatieteam toegang verlenen tot relevante documentatie, systemen en medewerkers;
- te bepalen dat de Commissie een jaar na de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit verslag uitbrengt over de tenuitvoerlegging van de beginselen voor gegevensbescherming.

Gedaan te Brussel, 14 maart 2014.

Peter HUSTINX

Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming
